

„Soha, sehol, semmikor ne feledjük a gyilkosokat”

1956-ra emlékezett a város

Emlékezzünk a hősökre, de soha és sehol ne feledjük a gyilkosokat – hangsúlyozta ünnepi beszédében T. Mészáros András, Érd polgármestere az 1956-os forradalom és szabadságharc emlékére rendezett városi ünnepségen. Aradszki András országgyűlési képviselő beszédében úgy fogalmazott: a szocialista, kommunista évtizedek és az elmúlt húsz év liberális bűnözői ma is büntetlenül élnek közöttünk, és ez rányomja bélyegét a hétköznapiok lelkületére. Az idei megemlékezésen az önkormányzat kitüntető okleveleket adományozott érdi polgároknak a forradalmi eseményekben való aktív részvételükért.

A megemlékezők virággal és főhajtással tiszteltek '56 hősei és mártírjai előtt

Érd polgármestere kitüntető oklevelet adományozott Ács Józsefnek, Szente Tibornak (képünkön) és Veresmarty Lászlónak a forradalmi eseményekben való aktív részvételükért

A borús, hűvös idő ellenére október 23-án több százan jöttek el a Főtéren felállított '56-os emlékműhöz, hogy részt vegyenek a városi megemlékezésen, és fejet hajtsanak az 1956-os forradalom és szabadságharc forradalmárai, áldozatai előtt. Elsőként T. Mészáros András polgármester mondta el ünnepi beszédét. Megemlékezett az 1956 előtti évekről – a terror, a szegénység, az elnyomás éveiről –, amelyek a forradalomhoz vezettek.

– Nagy volt ennek a nemzetnek a „bűne”: szabadságot akart. Szabadon akart választani, szólni, mert már elege lett a szűkösségből, a félelemből. Független országot akart, ahol nem a megszálló hatalom fegyveresei biztosítják a rendet, hanem a nemzet maga. Saját vezetőket akart, akiknek az ország és a nép érdeke előbbre való a szovjet kommunista vezetők érdekeinél. Ezért mondott 1956-ban nemet a teljes magyarság a sztálinista diktatúrára, annak képviselőire és kiszolgálóira. A fülbe súgókra, a hatalom körül sündörgőkre, akik mindig felszívódnak, ha baj van, a besúgókra, akik még maguk előtt is titkolják aljas életüket. Azokra mondott, kiáltott nemet, akik neve csak azért érdemes a fennmaradásra, hogy azt ezer év múlva is leköpjék. Igen, a magyar nép tudta, hogy a félelemért, a megaláztatásért, az ország kiszolgáltatásáért és a gazdaság tönkretételéért kik a felelősök. És a magyarság ítéletet mondott fölöttük. Kivágta jelképeket a nemzeti lobogóból, ledöntötte szobraikat, és amikor elárulva a hazát idegen csapatok segítségét kérték, fegyvert ragadt.

– Ne feledjük: 1956 az első forradalom és szabadságharc a szocialista gyarmatokon belül. Világraszóló tett. Nem véletlen, hogy a The Times magazin az év emberének a magyar szabadságharcost választotta, Albert Camus pedig így fogalmazott: „A magára maradt Európában csak úgy maradhatunk hívek Magyarországhoz, ha soha és sehol el nem áruljuk, amiért a magyar harcosok életüket adták, és soha, sehol, még közvetve sem igazoljuk a gyilkosokat.” A forradalom néhány napja alatt több történet, mint a hatalom aktuális leváltása. Rendszerváltás volt. A kommunista hatalmi elit azonban nem volt alkalmas arra, hogy élhető országot teremtsen. A magyarság akkor, 1956 októberében kezébe vette az irányítást, és megmutatta, hogy akár pár nap alatt képes független és működő országot teremteni. Éppen ezért nem véletlen az sem, hogy a forradalmat példa nélküli megtorlás követte. Dühük tombolása Haynauén is túltett. Nem tudták elviselni,

Szóka Júlia énekművész három dalt adott elő az ünnepi megemlékezésen

hogy lelepleződtek, nem bírták elviselni, hogy lebuktak, nem bírták elviselni, hogy elbuktak, és nem bírták elviselni, hogy a magyar nép elsőként vetette ki magából a kommunizmust. Ötvenöt éve történt. Ötvenöt éve, s még ezer év múlva is tisztelettel említjük a magyar forradalom résztvevőinek nevét. A pesti srácok, a Corvin köziek, a Széna tériek Európában egyedülként fegyvert ragadtak a szabadságért. Szerencsénkre itt, Érden is élnek köztünk olyanok, akik 1956-os szerepvállalásuk miatt példaként állnak előttünk. Emlékezzünk a hősökre, de soha és sehol, semmikor ne feledjük a gyilkosokat – zárta szavait a polgármester, aki Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata nevében a forradalom 55. évfordulója alkalmából kitüntető oklevelet adományozott Ács Józsefnek, Szente Tibornak és Veresmarty Lászlónak a forradalmi eseményekben való aktív részvételükért.

1956-ra emlékezett Aradszki András országgyűlési képviselő is:

– A forradalom minden résztvevője őszintén és tiszta szívvel akarta a szabadságot; az önző visszaéléseket elfojtották, és – ritka eset ez a magyar történelemben – mindenki egyet akart. Nem véletlenül írhatták ki a pénzügyítő kosarakra: forradalmunk tisztasága megengedi, hogy gyűjtsünk az áldozatok hozzátartozóinak. A Nyugat álszent biztatása, ígéretei után szovjet tankok és újabb 44 év szocialista szabadság és a Kádár-rendszer megtorlásai következtek. Huszonkét évvel ezelőtt, nagyjából a köztársaság kikiáltásához köthető időponttól megváltozott a közhangulat: oldódtak a béklyók, de senki sem mondta ki nyíltan: mátló szabadság van. Észrevétlenül jött el a gondolkodás-, a vallás-gyakorlás-, a véleménynyilvánítás- és a sajtószabadság lehetősége. Egy röpke pillanatra itt volt a szabadság napja, de nemigen vettük észre, nem éltünk a lehetőséggel. Észrevétlenül jött, talán a békés átmenet miatt. Ennek azonban az volt az ára, hogy a kommunista rendszer képviselői és kiszolgálói – ugyancsak észrevétlenül – át tudták játszani maguknak a lehetőségeket, a vagyont és a pozíciókat. Így a szocialista gondolkodás kényszere után nem a szabad és nemzeti, hanem a liberális gondolkodás vált általánossá, minősítettét követendővé, szintén észrevétlenül. Erről a szocialistából kapitalistává vedlett régi-új irányítók gondoskodtak. A szabadság napja tehát gyorsan tovatűnt, legalábbis lelki, szellemi, emberi szinten. A gondolat és a nemzet szabadsága ebben a mintegy húsz esztendőben nem tudott meggyökerezni Magyarországon. A viszonylagos jólét beköszöntét nem kísérte történelmi és lelki megtisztulás. A szocialista, kommunista évtizedek és az elmúlt húsz év liberális bűnözői ma is büntetlenül élnek közöttünk, és ez rányomja bélyegét a hétköznapiok lelkületére. Hiába nincs már rajtunk bilincs, nincs erőnk, nincs kedvünk mozdulni. Nem az a szabadság, ha bármit megtehetek, amit akarok, hanem az, ha képes vagyok megtenni, amit akarok.

– Néhány éve, 2006-ban, ezekben a napokban, bizonyította az uralkodó elit, hogy az '56-os kommunisták méltó utódainak tekinthetjük őket. '56 október 25-én, a Parlament előtt

ti véres csüttörtökön a tömegbe lövőt és több mint száz békés embert legyilkoló parancsnok rokona az, aki öt évvel ezelőtt szintén Budapesten, a forradalom ötvenedik évfordulóján hagyta, tehát helyeselte a rendőrrattakot, majd végrehajtóit kitüntette és példaképpül akarta állítani. A szabadság napja tehát még mindig nem érkezett el. Helyette a szabadoság lett úrrá Magyarországon. 2010-ben ismét megtettük, amit akartunk: tavaly tavasszal a magyarság lerázta magáról ezt a szabados, liberális álszabadságot, amely újból kirabolta és a csőd szélére vitte az országot. Kétharmados parlamenti felhatalmazást adott a keresztény-konzervatív nemzeti oldalnak, hogy befejezze a huszonkét évvel ezelőtt elkezdett rendszerváltoztatást. Az állam vállalja, hogy a lehetőséget megteremti. A munka, amely az ember méltóságának egyik alappillére, mindannyiunkra vár. Ebből az országból nem menekülni kell, hanem – mint ezer év alatt annyiszor – türelemmel áldozatot hozni és őszintén együtt dolgozni. Most itt van az igazi szabadság napja – ne kövessük el a húsz évvel ezelőtti hibát, éljünk vele! – fejezte be beszédét Aradszki András.

Az ünnepségen közreműködtek a Gárdonyi Géza Általános Iskola és Gimnázium 9. és 10. évfolyamának tanulói (akik első ízben mutatkoztak be a város nyilvánossága előtt, bár ez a színvonalas műsoron egyáltalán nem érződött) és Szóka Júlia énekművész. A megemlékezést koszorúzás zárta: a városvezetés, a frakciók, pártok, szervezetek, intézmények képviselői, majd az érdi megemlékezők helyezték el virágaikat az '56-os emlékmű talapzatánál, főhajtással tisztelegve 1956 forradalmárai, áldozatai előtt.

Ádám Katalin

Történelemtanárnak, Ember István gyakran beleszólt az előadásába a hit fontosságát. – Jól jegyeztétek meg – ismételte –, akinek hite van, annak mindene van. Aki hitű ember, vagyis ha erősen hisz abban, amit végez akar vinni, annak sikerülni fog. Állítását minden alkalommal történelmi példákkal támasztotta alá. Több mint hetven év pergett le e fontos tanítása óta, de az általa bemutatott államférfiak, hadvezérek, szabadsághősök, felfedezők és tudósok személyiségét, néhány szóval felvázolt képét ma is őrzöm. Talán az ő előadásai is szerepet játszottak abban, hogy felnőve a történelem felé fordult érdeklődésem. Az is természetesen hatott ránk, hogy ezt a jeles gimnáziumi tanáranak később egyetemi tanárrá nevezték ki.

Felmerülhet mindenkiben, így bennünk is akkoriban: hogyan sajátíthatjuk el e fontos tulajdonságot, azt, hogy higgyünk? Eligazítást kaptunk e tekintetben is. Minden embernek vannak céljai, törekvései. Ezeket nem elég csak akarnunk azzal, hogy elérsük érdekében elhárítjuk előlük az akadályokat, hanem hinni is kell benne, hogy amit eltervezünk, azt elérjük. Akarni, bízni és hinni! Ezt bizony gyakorolnunk kell. Apró, kis célokat tűzzünk ki legelőbb. Itt is vigyázzunk azonban arra, hogy ezek a célok hasznosak, erkölcsileg is tiszták legyenek. Amikor már elegendő sikerélményt gyűjtöttünk össze hitünk erejének növekedésével, akkor – de csakis akkor – belevághatunk nagyobb célok elére-

A szerkesztő jegyzete

Vannak halottaink

Időnként temetünk. Előfordul, hogy hozzánk közel állótól: családtagtól, rokontól, barától, ismerőstől búcsúzunk. Aztán olyan is van, hogy ismert közéleti személyiséget kísérünk utolsó útjára, máskor meg csak kívülről nézünk, szomorú emberek csoportosulnak virággal, koszorúval a kezükben egy-egy templom előtt vagy éppen temetőkapunál. Ilyenkor barátkozunk a gondolattal, a helyzettel, hogy valaki eddig volt, és most már nincs; próbáljuk elfogadni a hiányt, hiszen muszáj elfogadni. Rádásul, ahogy telik az idő, az eltávozók átlagéletkora egyre jobban közelít a mi életkorunkhoz, sőt, olykor egy-egy nálunk fiatalabtból is el kell köszönnünk.

Temetni nem jó. Szomorú tekintetek mindenfelé. Kézsorítás a hozzátartozóknak, szokványos ígéretés, „szólj, ha segíthetek valamit, tudod, hozzánk fordulhatsz” – de aztán általában nem szólnak, így aztán nem is segítünk.

Tanulságos filmösszeállítás kerekedne abból, ha valamilyen technikával láthatóvá tennénk, mi forog így, temetésekor a fejekben, kinek mi jut éppen eszébe. Mennyire őszinte a bánkodás? Csak arra gondolunk, aki már nincs közöttünk, vagy inkább magunkra, hogy most mire jutunk nélküle, fog-e hiányozni, lehet-e, kell-e pótolni, tegyük-e túl magunkat minél gyorsabban a hiányán?

Mostanában meg, amikor itt a halottak napja, a mindenszentek, temetés nélkül is kimegyünk a temetőbe, hiszen mindenkinek vannak halottai. Találkozhatunk rég nem látott rokonokkal, ismerősökkel – és felbukkanhatnak a sokszor látott, jellegzetes temetői ismeretlen ismerősök is.

Szembejöhethet velünk a látványosan gondterhelt, aki sűrűn nézve az óráját jelzi, hogy neki az élőkkel van rengeteg dolga. Gyorsan, szinte futólépésben letudja a kötelező két-három sírhantot, szétszítja a temetőkapuban vásárolt gertyát-virágot, és siet el, minél hamarabb és minél messzebb innen. Jönnek a kertmániások is, akik agrárhajlamikat itt élik ki, árvácskáktól rózsabokorig százféle növény ültetésével igyekeznek kis figyelemfelkeltő arborétumot telepíteni halottjuk fölé. Aztán érkeznek a sírkeresők. Egyre fonnnyadó virágukat kezükben szorongatva üveges tekintettel bolyonganak a halmok között, „tavaly még megtaláltam, itt kell valahol lennie” mondatokat mormolva igazolják, hogy az évi egyszeri idelátogatás bizony rejt ilyen veszélyeket, hogy esetleg azt sem tudják már, hol is van szerettük sírja.

De mi tudjuk, pontosan, hogy hányas parcella, hányadik sor, hányadik az úttól. Letesszük a virágot, meggyújtjuk a mécsest, és megállunk egy kicsit, összekulcsolt kézzel. Elhunyra a lenn nyugvó elhunytira gondolunk. Történeteket idézünk fel, próbáljuk elképzelni, mi lenne, ha itt lenne, mit csinálna, mit mondana – de az is lehet, hogy felbukkan egy jövőbeli jelenet, amikor majd minket búcsúztatnak, amikor majd rólunk gondolnak, mondanak valamit valakik, valahogy.

De hát ezek már túlságosan borongós gondolatok. Nem is kerülnek elő egy darabig – legfeljebb a legközelebbi temetésekor. Vagy jövőre, amikor ismét halottak napja lesz.

Ádám Katalin

Hithiány

sébe is. A kijózanító közmondás soha ne feledjük: „Ki sokat markol, keveset fog!”

A hitről beszélve nem volt „paposkodó”, tehát a hitről szólva soha nem vallási hittételről beszélt. Egy alkalommal azonban, mint a hit abszolút csúcának megfogalmazását, Szent Márk evangélistától idézte, amit lediktált, és megkövetelte, hogy tudjuk. Ez így szólt: „Bizony, mondom néktek, hogyha valaki a hegynek parancsolja: indulj meg és menj a tengerbe, és nem kételkedik szívében, hanem hiszi, amit mond, meg is leszen neki!”

A népek, nemzetek történelme bizonyítja: olykor szinte a csodával határos módon világít bele tudatunkba Szent Márk evangéliumának ez a tétele, de úgy is fogalmazhatnám: igazsága. Hazánk történelmére gondolva, amikor úgy tűnt, hogy vége nemzeti létünknek, mindig kitermelte földünk azt a hőst, politikust, királyt, hadvezért, gondolkodó főt, akinek erős hitéből és elszánt akaratából minden jóra fordult, s továbblépve nem csupán élt, hanem erősödött nemzetünk.

Évek óta egyre inkább tapasztalni a jövőbe vetett hit hiányát. Lépten-nyomon találkozunk a letargikus hitetlenséggel, a jövőtlen gondolkodásmóddal. A közérdeklődés középpontjába a pénz került. A pénzürlami gépezet körülöleli az öt világ-

részt. Ebben a bankok és vezetőik ugyanolyan kiszolgáltatottjai annak a tucatnyi pénzembernek, akik világszerte kezükben tartják több milliárd ember jelen életét és sorsát. Azt a tucatnyi pénzembert valóban az „akárhogyan megszerzett” nyereség érdekli. Ők nagyon jól tudják, hogy hatalmukat csakis az öntudatra ébredt, nyugodt, független életet áhító ember hite törheti meg. Mostanában, amint látható, máris iparkodnak rendezni soraikat. Látszólag takarodót fújnak, de a háttérben támadásra készülnek a még nagyobb nyereség, a soha nem látott extra-profit megszerzésére.

Vagyunk néhányan (értsd: többmilliárdnyian), akik abban hiszünk, hogy az emberiség jobbik fele kerekedik a pénzvilág fölé. A pénz attól kezdve az lesz, ami valójában: eszköz az emberi élet könnyítésére, a humán természetű és irányú célok elérésére. Manapság már egyre több ország tekintélyes tudósai, közgazdászai dolgoznak azon a terven, hogyan kellene kinéznie egy emberközpontú világnak, kikapcsolva a pénz hatalmának mindenhatóságát.

Szerintem mindenkinek magának kellene eldöntenie: a mindenkit letaposó pénzhatalom vagy az emberies létben hívók világát szeretné látni maga körül? Ez utóbbitban nagyon is hinnünk kell. Egyelőre, sajnos, a hit hiánya az uralkodó, de hiszem, hogy lesz, aki a hegynek mondja: „Menj a tengerbe!” – s akkor az, a parancsnak engedve, megindul.

Bíró András